Nr 1

NR. I
26.II.1906

# NAUKA

DZIENNIK od Redakcyi darowano.

## MINERALOGIA.

Krzemiany dzielą się na
kilka grup. Najważniejszą
jednak jest grupa skaleni.
Te znowu dzielą się na
dwie grupy: 1/. Ortoklazy
(układ jednoskośny) 2/ Pla-
gioklazy, krystalizujące
w układzie trójskośnym.
Obydwa te działy krysta-
lizują w bliźniakach są
koloru różnego (czasem
raz żółte lub różowe) lub
bezbarwne. Jedyny tylko
Plagioklaz (Labradoryt)
jest zabarwiony na czarno
z rozmaitymi odmianami.
Wszystkie skalenie mają
twardość 6., ciężar gat. 2.
Łupliwe są tylko kryształy
ziarniste, zaś skały nie.
Skład zaś skaleni jest
następujący:
Ortoklaz to krzemian gli-
nowo-potasowy (czasem z
[illegible]da). Plagioklaz zaś dzieli
się na trzy części
1/. Albit (biały) krzem. gli
2/. Anortyt (" ) "
3/. Oligoklaz " " 154
Gdy wody, mające kwas [illegible]
[illegible]kowy lub bezwodnik węg[illegible]

ny, działają na te minerały, wtedy wyługują one potas, sód lub wapień, a zostawiają glin lub kaolin. Drugą grupą krzemianów są łyszczyki czyli miki. Krystalizują one w układzie jednoskośnym, w blaszkach, i są trwałe i sprężyste. Łyszczyki mają ten sam, skład chemiczny, co i skalenie. Łyszczyki dzielą się na dwie grupy:

1) Biotyty (koloru czarnego) są to krzemiany glinowo-potasowe z magnem, żelazem i wodorem.

2. Muskowity (barwne) są to krzemiany glinowo potasowe z wodorem.

## ŁACINA. (Owidyusz,

Rom. od w. 12–18 [illegible]

To jest miejsce, które jeżeli by mi wolno było użyć śmiałego porównania (jeśliby się była słowom dana odwaga) nie wahałbym się nazwać Palatium wielkiego nieba. A zatem skoro w marmurowej sali zasiedli niebianie, a na miejscu wzniesionem (sam Jowisz) oparłszy się na berle z kości słoniowej wstrząsnął t[rzy]kakroć swemi przerażającemi kędziorami głowy, któremi poruszył ziemią, morze i gwi

Nauka 1.

Wiersz 19-22 włącznie.

1) Słówko

talibus modis - w celu wy-
powiedzenia następujących słów.
ora solvit - otworzył usta
indignor, ari, atus sum
oburzam się, gniewam się
illa tempestate - w tym czasie]
paro, are, avi, atum - gotuję się
bracchium, ii - ramię
caelo captivo - na podbite
niebiosa

2) Szyk

Talibus inde modis ora
indignantia solvit: „Ego
non fui magis anxius
pro regno mundi illa
tempestate qua quisque
anguipedum parabat
centum bracchia inicere
caelo capto

3) Hexameter

Talibus| inde| modis| ora in|dignantia| solvit|
Non ego| pro mundi|| regno| magis| anxius| illa|
Tempestate| fui|| qua quisque| parabat
centum|
inicere| anguipe|dum|| captivo| bracchia| caelo

4) Tłumaczenie

Następnie otworzył usta
w celu wypowiedzenia
następujących słów: „Nie
byłem bardziej zaniepoko-

# Nauka № I

## 2.) Opowiadanie.

In einem Lande lebte ein König, und als er starb verließ er eine Frau und zwei Kinder, ein Söhnen und ein Töchterlein. Da begannen aber die Kinder zu zanken welches einst die Regierung bekommen werde. Und sie gingen vor die Mutter. Diese zeigte ihnen eine Blume und hieß sie in den Wald zu gehen und eine zweite aufzufinden. Und da gingen die Kinder in den Wald und trennten sich bald voneinander um die Blume zu suchen.

Der Schwester gelang es. Und sie legte sich in dem Walde und schlief ein. Da kam aber der Bruder und sah die Blume in ihrer Hand. Da ~~tötete~~ er sie, und ~~begrub~~ ihr zugleich die Blume aus der Hand nehmend. So wurde er König und seine Mutter lebte auf dem Hofe, tief trauernd um die Tochter.

II.

Es vergingen Jahre. Ein junger Hirte saß an dem Orte wo [illegible]

[ż]ony w królestwo niebie-
skie w tym czasie, kiedy księ-
życ z [illegible], [illegible]
100 ramion [illegible]
[illegible] nieba. gdy je [illegible].

**Greka** (Homer)

1) Hexameter.

Μῆνιν ἄειδε θεὰ || Πηληϊάδεω
Ἀχιλῆος / -οὐλομένην
ἣ / μυρί' || Ἀ/χαιοῖς / ἄλγε'
ἔ/θηκεν / — Πολλὰς / δ' ἰφθί-
μους || ψυ/χὰς Ἄϊ/δι προ-
ΐαψεν.

2) Tłumaczenie.

Gniew Achillesa Pelidy
śpiewaj bogini (Muzo) gniew
ów [illegible], co niezliczonych
bez końca nabawił Achajów

wiele zaś dusz mężnych
strącił do Hadesu.

Niemieckie

Das Klagen d. Lied.

([illegible], [illegible]).

Kranz – [illegible]

[illegible] – [illegible]

entgegentreten – [illegible]

Vorrang – pierwszeństwo

aufschnappen – uchwycić

das Aufgehen – [illegible]

der Keim – zarodek

der [illegible] – [illegible]

spalten – rozszczepić

[illegible] – wesoło

[illegible] – beretko

der Duft – [illegible]

das Haar (Locke) – pukiel

Nauka 1.

begangen war, und grub ein weißes Knöchelchen aus dem Rasen, bohrte in diesem kleine Löcher und blies. Aber o Wunder es waren keine Flötentöne, sondern eine kindliche klagende Stimme, die so traurig sprach, das dem Hirten, Tränen in den Augen standen. Auch die Natur war traurig. Es kam aber ein Ritter des Weges gefahren, und dieser kaufte dem Knaben die Flöte ab. Er durchzog viele Länder

und kam endlich in das Land wo der König herrschte der oben seine Schwester tötete. Er kam vor die alte Königin und begann zu flöten, aber diese fiel ohnmächtig zu Boden, und als sie wieder erwachte bat sie den Ritter um die Flöte. Dieser ließ ihr sie und zog weit. Nun aber schloß sich die Königin in ihr Kammer, flötete und weinte ihre alte Trän[illegible]

Wny Pan

Bystroń!

(członek II redakcji „Nauka")